

סא :

כיצד מעברין פרק חמישי עירובין

מסורת הש"ס

עין משפט
גרי מצוה

גם א כ ב ג ד ה ו ז ח ט י
עירובין הל' ד סמנ
פסק א' וטו"ק ח"ט ט'
תק ספ"ק כ'
א ד מ"י פ"ב מהלכות
עירובין הל' ט סמנ
פסק א' טו"ק ש"ע ח"ט ט'
סמנ ספ"ק א' :

א) (פסחים: יטו"ק וכן להלן.) (ב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ה) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (י) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יא) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (טו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (טז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כ) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כא) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כה) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ל) (בבא מציעא: פ"ג הל' א)

הגרות הב"ח

א) (פסחים: יטו"ק וכן להלן.) (ב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ה) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (י) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יא) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (טו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (טז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (יט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כ) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כא) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כב) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כג) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כד) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כה) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כו) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כז) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כח) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (כט) (בבא מציעא: פ"ג הל' א) (ל) (בבא מציעא: פ"ג הל' א)

לית דחש לאהר דר' עקיבא. דקיימא לן כדכרי המיקל בעירובי כדפי' בקונט' ותמוזין דרבנן כדפי' בפ' (לעיל דף מו.) :

הדרן עלך כיצד מעברין

הדר. ר' אליעזר בן עקיבא אומר עד שיהו ב' ישראלים אוסרים בו. משמע דלמחרתיהו קאי ר"א בן יעקב לעכו"ם וזכומי ונכמ' מפרש דטעמא דר'אב"י דכיון דעכו"ם חשוד אשפיכות דמים צמרי דשכימי דדיירי גזרו צהר רבנן שמה ילמד ממעשיו כו' וז"ל והרי כותים דלא חשדי אשפיכות דמים ולא ארביעא דממוכה כ"ק דמס' ע"ג (דף טו.) שמעמדין כהמה נפונקלותא של כותים ומתחדין עמהם אי"כ שכימי דדיירי ונאור צמד ואין לומר דר"א בן יעקב סבר דכותים גרי אריות הן ותשידי דהא אפילו למ"ד גרי אריות הן לא חשדי מדפרין החס בע"ז ענה מכרימא דלסרו למזרו כהמה דקה לכותים ורואה להוכיח ממוך כך דטעמא משום דלמי לזבני לעכו"ם ולא משום דחשדי ואמאי דלמא כותים גרי אריות או גרי אמת הן פלגי ואומר ר"י דיעקב תקנה משום עכו"ם איתקן שמה ילמד ממעשיו ולא משום דלדוקי וכותי ואגב שאסרו בעכו"ם אסרו נמי כותי וכיון שלא נאסר אלמ ע"י עכו"ם לא החמיר בהן יותר מן העכו"ם :

אמר רבנן גמליאל כעכו"ם כדמפרש בגמ' ופי' בקונטרס אלמ כותי מודה דהרי הוא כעכו"ם משום דגרי אריות הן ובע"ג דת"ק דאסר כתי היינו רבי מאיר כדאמר בגמ' ושמעין ליה דקסבר גרי אמת הן כפרק ד' ה' (דף ק"ח.) ואפי"ה אסר כותי מ"מ הולך בקונטרס לפרש טעמא דר"ג משום גרי אריות דת"ק יחא דלא מפליג בין לדוקי לכותי ואסר לדוקי אע"ג דישראל גמור הוא וה"ה כותי אלמ לר"ג דמפליג בין לדוקי לכותי ע"כ לרין לומר משום דלדוקי ישראל גמור הוא וכותי ע"ג גמור דגרי אריות הן ומיהו קשיא לר"י דמשמע כהדיא בפ"ק דגיטין (דף י.) דר"ג סבר ליה דכותים גרי אמת הן דמכשיר גט ששני עדין כותים ואמר נמי בפ"ק דמולין (דף ה.) דר"ג יבית דינו ממנו אשמיטת כותים ואסרוה ומפרש לית דחש לה לר' עקיבא. אלא כי בנישאת כולה ויליהו היא. ומחין לבנישאת משחין להו החומא. דאמר מר הלכה כרבין המיקל בעירובין. הדרן עלך כיצד מעברין הדר ע"ה הוכיח בחצר הרי זה אוסר עליו. ר' אליעזר בן יעקב אומר עד לעולם אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה אמר ר"ג מעשה בצדוקי אחד שהיה דר עמנו במבוי בירושלים ואמר לנו אבא מהרו והוציאו את הכלים למבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם רבי יהודה אומר בלשון אחר מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם: גמ'

גמ' בעיר חריבה. מדוריה אבל מחילומיה קיימות סביב לה: לרבנן מהלך את כולה. דהא שבת באור מחילומה. והוא הדין לר"ע והא דנקט רבנן משום המניה עירובו דכתי למיתני חילוק בין חריבה לשיבה ולר"ע אפי' בנישה און לו ממקום עירובו אלמ אלפים: סוטה

עירובו בעיר חריבה כו'. דכי אמור רבנן כל העיר לו כד' אמות צמיושבת דמנן כהדיא אימתי בזמן שאין בה דירין אלמא בחריבה מודו: ה"ג הא כלן צה דירין מודין ליה: אינה ראוי לר"ה. שגפלו מחילומיה: מערב לדקיו. ועל כרחק חריבה מדירין שיא צה דקדיו לילה מירושלים לצרות מפני הכשדים כדכתיב צירמיה (ג) ותנקה העיר וגו': אף עיר חריבה. ועל כרחק חריבה מדירין ולא מחומה דאי מחומה לא הוי מני מהלך את כולה כיון דלא שבת באור מחילומה (וה"ה ר' עקיבא) ואע"ג דיש (ו) חומה קמני שבת ולא קמני והיא: מני. הא דלא מני הניח: אי נימא ר"ע. דלית ליה כהניח מהלך את כולה אמאי עיר דומיא דמזרה למימר דבחרבה קאי: אפי' ישיבה! דהא דנקט חריבה משום שבת נקט למימר אע"ג דהיא חריבה הכא דשבת מהלך את כולה הא מאי איריא עיר אפילו תל כרחק הא דנקט חריבה ושיבולין מקיפות אותה אמרן כפרקין קמא (דף טו.) מהלך את כולה: אלמ לאו רבנן. ושמע מינה בחריבה מודו דהא על כרחק הא דנקט חריבה משום שורא דשייר ולא תנא הניח נקט לה: אף מערב ישיבה. ולאשמעינן דאפי"ה שבת און הניח לא כר"ע: ופה כהמרת לדקיו: קמני. וזוין שם דירין (דריין) דהא של מלך הימה. אי"כ השתא לית צה דירין: כתי נישתא דבי אגובר. בית הכנסת גדול היה וכו' מובלט כאלפים של תחום מברכתא וחס לא היו חוששין להולך העירוב עד סופו ולהניחו שם כדפירא לכו כרבנן דיון דמונח באור מחילומה מהלכין את כולה וחוצה לו אלפים: גווי ביה טפי. העמיקו עד להעמיד העירוב עד סופו ולהניחו שם: כי סיבי דלישטרו לכו טפי. דהא ממקום העירוב צעמו למודו: פלגא. מולך על חכמים אמת: בעירובין לית דחש לפה דרבי עקיבא. דקיי"ל הלכה כדכרי המיקל בעירוב:

הדרן עלך כיצד מעברין

הדר עם העכו"ם בחצר או עם ימי שאינו מודה בעירוב הרי זה אוסר עליו ה"ה אליעזר בן יעקב אומר ילעולם אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה אמר ר"ג מעשה בצדוקי אחד שהיה דר עמנו במבוי בירושלים ואמר לנו אבא מהרו והוציאו את הכלים למבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם רבי יהודה אומר בלשון אחר מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם: גמ'

הדר עם העכו"ם או עם ימי שאינו מודה בעירוב. כתי דלמך כפרק כלל מערבין (לעיל דף א.) אוסר עליו. לעיל מצינו למחר עד שיסכור הימנו רשות שיש לו מחר: עד שיהו ב' ישראלים. דרין צב' כמים ואוסרין זה על זה וצאין לערב ביניהן העכו"ם אוסר עליהן אלמ על היחיד אינו אוסר ובגמרא (פסח. מפרש טעמא: מעשה בצדוקי אחד. קסבר ר"ג דלדוקי אינו כעכו"ם ולא דמי לכותי דגרי אריות הן ואינם גרים גמורים אלמ לדוקי ישראל הוא הנהפך למינותו) ואינו מודה בתורה שבעל פה כיון דישראל הוא יכול לנטל רשותו בלא שום שטרות: ואמר לנו אבא מהרו והוציאו כלים למבוי. והחזיקו בו כלי חמלה ויחזור ויחזיק כרשותו ויאסרו עליכם. ושמ"מ דאינו מהני לנו הא ציטול שמה יוצא ויאסרו עליכם דקסבר רבי יהודה אע"ג דהחזיקו בני מבוי במבוי חמלה מצי להאדורי ציה: גמ'